

Wij hebben de volgende bezwaren tegen dit beleidsvoornemen:

1. Aselectief

Nederland heeft grote gebieden oppervlaktewater waar de maatregel helemaal niet nodig is en waarvoor een uitzondering op deze plicht gemaakt zou moeten worden: daartoe behoren in ieder geval: IJsselmeer, Waddenzee en de Zuid-Hollandse en Zeeuwse zeearmen.

Ons primaire vaargebied bijvoorbeeld, de Oosterschelde, heeft een oppervlakte van ca. 350 km². Vier keer per etmaal stroomt er water door de kering. Twee keer bij eb en twee keer bij vloed. Per keer stroomt er 900 miljoen kubieke meter water door de schuiven; dus 36 miljard liter per dag. Daar moet je nogal wat poepjes en plasjes voor afvangen, om tot meetbaar schoner water te komen.

Overigens geldt dat de mosselsector steen en been klaagt over het gebrek aan nutriënten in de Oosterschelde....

Wij zien geen enkele onderbouwing welke milieuwinst met deze maatregel heeft op bedoelde grote oppervlaktewateren, zeker waar sprake is van een open verbinding met de zee.

2. Disproportioneel

In de memorie van toelichting ontbreekt een onderbouwing waarom nu juist de pleziervaart, een relatief kleine vervuiler, aan deze hinderlijke regels moet worden onderworpen in verhouding tot het effect op de totale vervuilende belasting van het oppervlaktewater (bijvoorbeeld natuurlijke fecaliën van vogels dieren en vissen, maar vooral ook door neerslag van milieuvervuilende industrie en lozingen (ook bedrijven zij zich aan hun lozingsvergunning houden)).

Wist u overigens dat Staatsbosbeheer op de diverse eilandjes in de Grevelingen toiletvoorzieningen heeft, die rechtstreeks op de Grevelingen lozen?

3. Discriminerend

De voorgestelde maatregel geldt alleen voor de pleziervaart en niet voor beroepsvaart, inclusief rondvaartboten. De relatieve milieuwinst van deze selectieve toepassing van de maatregel is niet onderbouwd, en riekt naar opportunisme: recreanten zijn niet of nauwelijks georganiseerd, en daardoor een makkelijke prooi om (papieren) milieuwinst te behalen.

4. Niet de meest effectieve maatregel

Watersporters zijn zich doorgaans zeer goed bewust van het belang van schoon oppervlaktewater. Een plasje (laat staan grote boodschap) in de haven is absoluut not done, en watersporters spreken elkaar hier zeker op aan.

Op gesloten water (bijv. Grevelingen) of daar waar gezwommen wordt (in/bij havens) maken de meeste watersporters ofwel gebruik van faciliteiten aan de wal, ofwel van de eigen vuilwatertank, ofwel van zogenaamde 'toiletzakken'. Afgelopen zomer waren deze toiletzakken in nagenoeg iedere watersportwinkel in Zeeland uitverkocht, en ook online slecht leverbaar. De meeste watersporters willen het juiste doen, en moeten daarin worden gestimuleerd, in plaats van de goeden weer eens onder de kwaden te laten lijden.

Gedragbeïnvloeding kan ook anders! Een campagne zou m.i. effectiever zijn.

5. Uitbreiding van het lozingsverbod

Uit de toelichting (onder Uitzonderingen) is duidelijk dat dat lozing van spoelwater en urine wel is toegestaan.

Eerdere regelgeving heeft hiervoor vereist dat dat dan via een afzonderlijke inrichting zou moeten. (In zichzelf al een nodeloos kostverhogende regel!) Sommige boordtoiletten hebben hiervoor afzonderlijke standen, waarbij lozing van urine en spoelwater naar buiten kan en lozing van fecaliën naar de tank. Als de gebruiker zich dus netjes aan de bedoeling houdt, is er niets aan de hand. Omdat de tank vaak beperkt van inhoud is, is het essentieel dat deze functie van lozing van urine en spoelwater bij verzegeling bruikbaar blijft. De regeling maakt niet duidelijk op welke wijze dit kan.

Integrale verzegeling (waarbij dus naast fecaliën ook urine en spoelwater in de verzegelde tank komen) is dus niet alleen een maatregel voor betere handhaving maar ook een wezenlijke uitbreiding en in de praktijk een zeer aanzienlijke verdere beperking van lozing. Naspoelen van een leiding is niet meer mogelijk (noodzakelijk bij gebruik op zout water, omdat anders de slangen dichtkoeken).

De voorgestelde maatregel is daarmee de facto een uitbreiding van het lozingsverbod.

6. Praktische uitvoerbaarheid en kosten onbekend

De conceptregeling geeft aan dat de regels bij "ministeriële regeling" zullen worden vastgesteld. In de toelichting staat: *"Hiertoe zal de eigenaar van het pleziervaartuig een daartoe verstrekt zegel moeten verkrijgen en ervoor zorg dragen dat het zegel wordt aangebracht. Doordat hij het zelf kan aanbrengen, zijn de kosten van die handeling minimaal."*

Wat wordt bedoeld met minimaal? Gratis toch? Zeker voor zeegaanden die geregeld een weekendje naar de Belgische kust gaan zou ik toch hopen dat dit geen stiekeme vaarbelasting wordt....

Het feit dat geen onderscheid meer kan worden gemaakt tussen kleine en grote boodschappen (de facto uitbreiding van het lozingsverbod) zet voor veel booteigenaren hun bestaande toiletvoorziening onder druk. Het vraagt op zijn minst een (nog) grotere vuilwatertank (en dus dure, vaak lastig uitvoerbare verbouwing aan boord). Bovendien is het de vraag of de pomppaciliteiten in de jachthavens toereikend zijn voor het sterk toenemend volume.

Tot slot is het noodzakelijk dat het zegel overal en ten alle tijden kan worden verkregen – en onder alle omstandigheden zelf kan worden aangebracht. Dit is met name voor zeegaande scheepvaart van belang. Immers het tijdstip van aankomst aan oppervlaktewater (binnenwater) is niet goed voorspelbaar en afhankelijk van wind, getij en andere omstandigheden en daarmee onvoorspelbaar.

Persoonlijk hopen wij uw controleurs niet te treffen na een zware zeereis. De gemiddelde zeezeiler is dan oververmoeid en prikkelbaar. Na een oversteek van 24 uur drinken wij liever een warme kop thee dan met op zijn kop onderin het schip een zegel aan te brengen....

7. Verkeerde voorstelling van zaken

In de toelichting op de regeling staat: "Voor veel eigenaren van pleziervaartuigen heeft een installatie waarbij het toiletwater aan boord wordt gezuiverd en vervolgens wordt geloosd, wel de voorkeur boven een opvangtank."

De omvang van de installatie en de bijbehorende onderhouds- (en keurings?-)kosten zijn echter nu nog zodanig dat zo'n installatie momenteel niet haalbaar en betaalbaar is voor een normaal pleziervaartuig, voor zover al een geschikte installatie bestaat

(zie: <https://www.waterforum.net/ienw-zoekt-ontwikkelaars-waterzuiveringsinstallaties-pleziervaartuigen/>).

Met die zin wordt wel de indruk gewekt dat zo'n zuiveringsinstallatie aan boord een mogelijkheid is, en dat de verzegeling een alternatief is. Zo ligt het dus niet. In de praktijk zal verzegeling de enige mogelijkheid zijn. Daarmee wordt het belang van de bezwaren tegen verzegeling dus vergroot, omdat er geen praktisch alternatief bestaat.

Slotpleidooi

Zomer 2021. Terwijl Tata Steel in IJmuiden dagelijks half Noord-Holland belast met kankerverwekkende uitstoot, die uiteindelijk ook in het oppervlaktewater terecht komt, zoekt de Nederlandse watersporter vergeefs naar een toiletzak, en breekt zich het hoofd over de aanstaande verbouwing aan boord.... Is er geen effectiever manier om ons oppervlaktewater zuiver te houden?